

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **P. B.**, zast. Mgr. Václavem Láskou, advokátem, se sídlem Štefánikova 1/65, Praha 5, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2018, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 12. 2018, č. j. 53 Ad 17/2018 - 48,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 12. 2018, č. j. 53 Ad 17/2018 - 48, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce se u Krajského soudu v Českých Budějovicích domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2018 č. j. X, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení v Písku, jímž nebyla při pracovní neschopnosti trvající od 8. 2. 2017 přiznána žalobci výplata nemocenského po uplynutí podpůrní doby dne 22. 2. 2018.

[2] Žalobce v žalobě namítal, že je stále v pracovní neschopnosti a byl v pracovní neschopnosti i v době uplynutí podpůrní doby. Fyzicky není schopen výdělků a pobírá invalidní důchod prvního stupně, který mu byl snížen z třetího stupně.

[3] Krajský soud žalobu odmítl. Konstatoval, že rozhodnutí o vyplácení nemocenského po uplynutí podpůrní doby podle § 26 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu žalobce. Přitom takové rozhodnutí neznamená právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské činnosti. Proto je dané rozhodnutí podřaditelné kompetenční výluce podle § 70 písm. d) s. ř. s., a žaloba je tedy nepřijatelná.

[4] Žalobce (stěžovatel) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností.

[5] Stěžovatel namítá, že rozhodnutí o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrčí doby byla skutečně dříve vyloučena ze soudního přezkumu na základě § 158 písm. a) zákona o nemocenském pojištění. Toto ustanovení však bylo nálezem Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 9/14, zrušeno, jelikož rozhodnutí o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrčí doby je rozhodnutím, které se týká základního práva zakotveného v čl. 30 odst. 1 a v čl. 26 odst. 1 a 3 Listiny základních práv a svobod. Vyloučení tohoto rozhodnutí ze soudního přezkumu je v rozporu s čl. 36 odst. 2 Listiny ve spojení s čl. 4 Ústavy.

[6] Rozhodnutí o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrčí doby tedy podléhají soudnímu přezkumu. Stěžovatel proto navrhuje usnesení krajského soudu zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení.

[7] Žalovaná ve vyjádření odkázala na své rozhodnutí a konstatovala, že bylo vydáno v souladu se zákonem.

II. Posouzení kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Podle § 27 zákona o nemocenském pojištění platí, že *[p]o uplynutí podpůrčí doby stanovené podle § 26 se nemocenské vyplácí na základě žádosti pojištěnce po dobu stanovenou v rozhodnutí orgánu nemocenského pojištění podle vyjádření lékaře orgánu nemocenského pojištění, který vyplácí nemocenské, pokud lze očekávat, že pojištěnec v krátké době, nejdéle však v době 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrčí doby stanovené podle § 26, nabude pracovní schopnost, a to i k jiné než dosavadní pojištěné činnosti; takto lze postupovat i opakovaně, přičemž při jednotlivém prodloužení výplaty nemocenského nesmí být doba tohoto prodloužení delší než 3 měsíce. Nemocenské lze podle věty první vyplácet celkem nejdéle po dobu 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrčí doby stanovené podle § 26.*

[11] Ústavní soud v nálezu ze dne 16. 12. 2014, Pl. ÚS 9/14 k tomuto ustanovení uvedl následující:

„46. Z uvedeného je zřejmé, že rozhodnutí o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrčí doby představuje rozhodnutí, jímž se osobě (žadatel) přiznává nárok na hmotné zabezpečení (dávku) za situace, kdy je tato osoba (dočasně) k práci nezpůsobilá. Jedná se tak evidentně o rozhodnutí, které se práva na přiměřené hmotné zabezpečení při nezpůsobilosti k práci týká. Ústavní soud se přitom ztotožňuje se závěrem navrhovatele, že napadené ustanovení § 158 písm. a) zákona o nemocenském pojištění, jež zakotvuje vyloučení uvedeného rozhodnutí ze soudního přezkumu, je natolik jednoznačné, že jej není možné vyložit ústavně konformně; je proto nutné ve světle výše uvedených kautek práva na soudní ochranu ve vztahu k rozhodování orgánů veřejné správy přistoupit k derogaci tohoto ustanovení.

47. Ve vztahu k nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/12 (viz výše), na který navrhovatel poukázal a jehož závěry následuje rovněž tento nálezn, lze podotknout, že rozhodnutí o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrčí doby vychází zejména z posouzení zdravotního stavu osoby a nejedná se o rozhodnutí představující překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě hospodářské činnosti [srov. § 70 písm. d) soudního řádu správního]. Zároveň se však jedná o úkon, který se dotýká základního práva zaručeného Listinou (čl. 30

pokračování

odst. 1). Derogace napadeného ustanovení přitom potvrzuje ústavně konformní výklad § 70 písm. d) soudního řádu správního, jak jej Ústavní soud vymezil v uvedeném nálezu (bod 36 odůvodnění nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/12).“

[12] V posledně citovaném nálezu ze dne 15. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 15/12, Ústavní soud podal závazně výklad výluky ze soudního přezkumu obsažené v ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s. tak, že se nevztahuje nejen na ty případy, kdy rozhodnutí správního orgánu založená na posouzení zdravotního stavu představují překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popř. hospodářské činnosti, nýbrž ani na ty případy, kdy se takové rozhodnutí založené na posouzení zdravotního stavu dotýká základního práva zaručeného Listinou základních práv a svobod. Druhým uvedeným případem je, jak vyplývá z nálezu sp. zn. Pl. ÚS 9/14, právě i rozhodnutí o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrcí lhůty, jehož zrušení se žalobce domáhal žalobou u krajského soudu.

[13] Závěr krajského soudu, že na přezkum rozhodnutí o vyplácení nemocenského po uplynutí podpůrcí doby dopadá kompetenční výlučka podle § 70 písm. d) s. ř. s., je zjevně v rozporu s citovanými nálezy Ústavního soudu. Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Krajský soud v dalším řízení meritorně posoudí žalobu v rozsahu uplatněných žalobních bodů.

III. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[14] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, ve kterém bude krajský soud vázán vysloveným právním názorem podle § 110 odst. 4 s. ř. s.

[15] V novém rozhodnutí ve věci krajský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2019

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu